

DÉLBÁCSKA

VI. ÉVFOLYAM
19Szerkesztőség: Templomudvar 2. szám
Kiadóhivatal: Péter király-u. 30. szám
Sürgőnycim: Délbácska. Telefon 137 sz.NOVISAD, 1925 JANUÁR HÓ 24
SZOMBATElőfizetési árak helyben és vidéken:
Egy óra 35 dinár, három óra 105 dinár,
félévre 210 dinár, egész évre 420 dinár.Egyes szám ára:
1¹/₂ Dinár

Magyar iskolát követelsz, ha február 8-án a Magyar Pártra adod szavazatodat!

Nép és politika

A német hadsereg rendkívüli teljesítményeinek tulajdonképeni titka az volt, hogy legegyszerűbb katonája is világosan látta a nagy küzdelem célját s kötelességeinek teljesítésében e célok elérésének tudatos akarása vezette. Mi sem bizonyítja jobban ez állítás igazságát, mint az, hogy a világháború első esztendejében kétféle német férfi jelentkezett önként katonának.

A háborút a népi köztudat általában tisztán katonai műveletnek szokta nézni. Titokzatos, ismeretlen és követelőző gépezetnek érzi, melyet megkérdése nélkül indítanak és állítanak meg, erejét azonban szüntelen áldozatokkal neki kell táplálnia. Emberek fölött álló, zsarnoki hatalomnak tekintik, mint magát az államot is. Ritka hadsereg az, melyben a nép tudatos és önkéntes fegyverkezését meg lehet látni, közönségének védelmére s céljainak elérésére. Feltétele ennek, hogy a közös célok tudata, megértésükhez szükséges műveltség a mozdulatlan, nagy néptest legalsóbb rétegéig is lehatoljon. Közismert Moltke mondása, hogy a hetvenes francia-német háborút a német tanítómesterek nyerték meg. Fokozottabb mértékben áll helyt ez az igazság a világháború német hadseregének teljesítményeire vonatkozólag, ha végeredményében nem is követte győzelem a német nép hadi erőfeszítéseit.

A politikai küzdelem és a fegyveres harc belső rokonsága kétségtelen. Clausewitz, a nagy hadiro szerint a háború nem is egyéb, mint a politika folytatása más eszközökkel. Megfordítva a tételt, világosan következik, hogy a néptömegek politikai sikereinek ugyanazok a lélektani feltételei, mint a néphadsereg harci értékének, ellenálló és támadó erejének.

Első helyen áll e feltételek között a politikában is, hogy a nép, a tömeg, — a politikai küzdelem hadserege — tudatosan, belső szükségszerűségektől hajtván, a kitűzött célokat megértve és akarva helyezkedjék el a politikai stratégia taktikai egységeiben. Enélkül ép oly idegenül, kelletlenül, közönyösen áll a politika követeléseivel szemben, mint az a katoná, ki mit sem tud a háború népi céljairól s közösségét átérzeni nem tudja.

A politika első eszköze tehát a tanítás. *Politizálni csak azzal a tömeggel lehet, mely elég művelt ahhoz, hogy a politika, tanításait megértse tudja.* A népek politikai kapacitásának legjobb fokmérője az újságolvasás elterjedésének mértéke: a sajtó a felnőttek oktatásának legegyszerűbb és legkönnyebb módszere. Nemcsak az ismeretek terjesztésével szolgálja ezt a munkát, hanem azzal is, hogy belekapcsolja az újságolvasót a világ eseményeinek folyamatába, felkelti érdeklődését a történések iránt, neveli a közösség, az összefüggések tudatát. Kicsiny, elzárt patriarchalis társadalmából észrevétlenül beleemeli az egyes, magányos embert magasabb célú, bonyolultabb összetételű társadalmakba az államba, a nemzetbe, speciális körülmények között a kisebbségbe. A sajtó jelentőségét mi sem bizonyítja jobban, mint — a mi helyzetünkben — a radikális kormányok az a törekvése, hogy a magyar sajtót céljainak szolgálatába kényszerítse. Akkor, amikor a népgyűlések megtartása kézenfekvő veszedelmet jelent, a magyar sajtó mindent jelent a magyar nép számára. Es fájdalommal kell megál-

lapitanunk, hogy a magyar sajtó teljes egészében nem állotta meg a helyét akkor, amikor az itt élő kisebbség alkotmányos harcaiban az első igazi rohamra készül jogért és igazságért. *A magyar sajtó egy része arcpirító módon, gyáván és szemérmetlenül cserbenhagyta a magyar ügyet.* Nem akarunk ehelyütt neveket kipellengérezni és nem akarjuk a „magyar” sajtó azon részét megbélyegezni most, amelynek a magyarságával szemben mi már régen bizalmatlansággal viseltetünk.

Abban azonban hiszünk, hogy a magyarság ma már nyitottabb szemmel figyeli az eseményeket, mint figyelt még akkor, amikor még egyetlen lap befolyása alatt állott. Mi hiszünk, hogy a magyarság nem felejt el azokat a sorokat, amelyek most a legkülönbözőbb lapok hasábjain látnak napvilágot. Vannak lapok, amelyeket illik emlékebe eltenni arra az időre, amikor a vakok látni, a süketek hallani és a bénák járni fognak... Mert elkövetkezik egyszer ez az idő is.

Az Obznana kiadása ártott a kormánynak

A kormány súlyos helyzete — Újabb okiratok a Rádics ügyben

Beograd. Ellenzéki körökben nagy érdeklődéssel nézik a kormány legújabb intézkedéseit. A báni szék határozata a legnagyobb meglepetést keltette a kormány tagjai között és most nem tudják mit tegyenek. A Rádicsék internálásáról szóló hírt úgy fogadták, mint a kormány kapkodásának legbiztosabb jelét.

Az internálásról kiadott rendelet a következőképpen szól:

A zagrebi rendőrség az igazságügy-miniszter és a belügyminiszter utasítása értelmében elrendeli dr. Macsek, dr. Predavec, a két Kossutics fivér és Krnjević őrizetbevételét. A zagrebi rendőrség tartózkodási helyül a Vlaska utca 75. szám alatt levő rendőrségi laktanyát jelöli ki a képviselőknek. Az internálás az 1886. évi büntetőtörvény 3-ik bekezdése, az 1825 év január 10-én kiadott minisztertanácsi rendelet 6-ik pontja, az 1921-ben kiadott Obznana törvényeinek több paragrafusára való hivatkozással történt.

A béke és a nyugalom érdekében a belügyminiszter és az igazságügy-miniszter úgy találja, hogy Macsek és társait az alkotmány 10. szakasza értelmében állandó őrizetben kell tartani. A parasztpárti képviselőknél tartott házkutatás alkalmával olyan iratokat találtak, amelyekből megállapítható, hogy a parasztpárt már régebben előkészületeket tett a hatalom átvételére.

Központi bizottságot alakított, amelynek Macsek és társai is tagjai voltak. A bizottság harcot hirdetett a hatalom végrehajtó szervei ellen. Ha Macsekék szabadlábra helyeznék, úgy attól lehetne tartani, hogy államellenes akciót kezdenének. A határozat ellen az internáltak 14 napon belül felelhetnek a zagrebi kerületi főispánnak.

Az Obznana a kormánynak ártott.

A minisztertanács tegnap esti ülésén főleg a kormány súlyos helyzetével foglalkoztak, amit ma már nem lehet palástolni. A báni szék döntése után elrendelt internálás csak ártott a kormánynak, amint ezt a Horvátországból érkező hírek jelentik és megállapítják.

Maximovics Bozsza belügyminiszter ismertette minisztertanács előtt azt a jelentést, amelyet Lovrekovics Vinko volt Rádicspárti képviselőtől kapott. Lovrekovics szerint az Obznana kiadása és a horvát köztársasági parasztpárt ellen foganatosított intézkedések nagyon megnehezítik a kormány barátságos helyzetét.

Maximovics ezután még néhány újabb okiratot terjesztett a minisztertanács elé amely okiratokat közzé fogja tenni. Ezek az okiratok sem tartalmaznak semilyen olyan anyagot, amiből komoly vádat lehetne kovácsolni Rádics vagy a H. R. S. S. ellen.

Rádics kihallgatása

Szabadlábrahelyezését követeli a vizsgálóbíró

Zagreb. A zagrebi törvényszék vizsgálóbírója, dr. Körbler tegnap ismét kihallgatta Rádics Istvánt. A horvát parasztszervező a tegnapi kihallgatáson azt követelte, hogy mutassák fel azt a vádanyagot, amelynek alapján őt hazaárulással vádolják, mert az eddigi vádak mind nem elegendők ahhoz, hogy

ezek alapján hazaárulással lehetne vádolni.

Rádics István a kihallgatás végén azt követelte Körbler vizsgálóbírótól, hogy helyezze azonnal szabadlábra, miután semmi alapos vádat nem tudtak ellene emelni, amelynek alapján el lehetne ítélni.

Oroszország — a harmadik ázsiai nagyhatalom

Londonból jelentik: Itteni diplomáciai körökben nagy feltűnést keltettek az orosz—japán szerződés nyilvánosságára került részletei. Ennek a diplomáciai szerződésnek rendkívül nagy a jelentősége és úgy hiszik, hogy ez az első lépés az orosz—japán—kínai szövetséghez, amely egyrészt Amerika, másrészt Európa ellen irányul. Mint ismeretes, az Oroszország és Japán közt létrejött szerződést Pekingben írták alá és ez alkalommal a szovjet képviselőinek a nagykövetségi rangot ad-

ták. A pekingi japán diplomáciai képviselőnek nagykövetségbe való kinevezése a legközelebb fog megtörténni, ami annál inkább feltűnést kelt, mert a legtöbb állam Pekingben csupán követeket által van képviselve. Az angol politikai körök véleménye szerint Oroszország a legjobb úton van ahhoz, hogy a harmadik ázsiai nagyhatalom legyen.

A szovjet külügyi hivatalának egyik főtitkárja a szerződéssel kapcsolatban az United Press képviselője előtt

a következőket mondotta:

— Az orosz—japán egyezmény az intervenciók végét jelenti Oroszországgal szemben a távol Keleten és bezárja a barátságos szerződéseknek azt a körét, amelyet Oroszország az ázsiai államokkal kötött. A szerződés Kína gazdasági és területi függetlenségének respektálása. Japán szempontból is rendkívül kedvezőnek mondható, mert a japán Sachalin szigeten engedélyezett petroleum-koncessziók gazdasági és stratégiai szempontból egyformán fontosak. Ezeket a koncessziókat Amerika is megkaphatta volna, Hughes oroszellenes politikája azonban lehetlenné tette a szerződés létrejöttét.

Konfliktus Coolidge és a szenátus között

Washingtoni jelentés szerint Coolidge és a szenátus között súlyos konfliktus támadt a szenátus tegnapi határozata nyomán, amely a párisi konferencia határozatainak elfogadásáért az amerikai delegátusokat bizonyos kritikával illeti és a kormánytól követeli, hogy ennek az ügynek valamennyi aktáját nyilvánosságra hozza. Coolidge még tegnap este magához hívatta a szenátus külügyi bizottságának vezetőségét és megkezdte a tárgyalásokat. Johnston szenátor, az akció vezetője, hangoztatja, hogy Amerika Németországtól a megállapodás értelmében csak 375 milliónyi kamatot kap, holott 600 millió jár.

A szovjet fizet, de csak feltételekkel

Párizsból jelentik: Krasszin fogadta a francia hitelezők központi bizottságát és kijelentette neki, hogy a szovjet-kormány hajlandó a háború előtti magántartozásokat teljesítőképességének határain belül megadni, de csak azzal a feltétellel, hogy Oroszországot ennek ellenében tőkével látják el, amellyel gazdaságát fejlesztheti. A visszafizetés tehát olyan formában történhetik meg, hogy orosz kötvények tulajdonosai megállapítandó módokat mellett és megfelelő kulcs arányában kötvényeket, vegyes francia—orosz vállalatok részvényei ellenében kicserélik.

Az ilyen vállalatok francia tulajdonosai a hasznából 50—60 százalékot kapnának, a többit a szovjetállam. A Krupp-gyár ebbe az alkuba belement és 25 évi mezőgazdasági koncessziót kapott.

Tőzsde

Beograd, jan. 23. Páris 334—, London 295.50, Milano 255—, New York 61—, Genf 1185—, Prága 183.50, Bécs 0.0865, Budapest 0.0862, Bukarest 32.25, Szaloniki —, Amsterdam 24.45, Berlin 14.85, Szófia 44.50.

Zagreb, január 23. Páris 331, Zürich 1182, London 296, Milano 255, New York 62—, Prága 185—, Bécs 0.0868, Budapest 0.0862, Berlin 14.90, Bukarest —, Amsterdam —, Brüsszel —, Szófia —.

Zürich, január 23. Beograd 8.425, New York 517.78, London 2488—, Páris 28.12, Milano 21.43, Prága 15.52, Bécs 0.0073, Budapest 0.007175, Szófia 3.75, Bukarest 2.75, Szaloniki 8.90, Berlin 123.25, Brüsszel 26.17, Amsterdam 209.05, Athen —.

Titkosan történik a szavazás!

Minden szavazónak érdeke, hogy minél korábban menjen el szavazni.

Minden szavazó jól teszi, ha személyazonosságát igazolmányát — amennyiben ilyenekkel rendelkezik — magával viszi.

A szavazókat önként bocsájtják be a szavazóhelyiségekbe.

Minden szavazónak meg kell mondania nevét, életkorát, foglalkozását és városokban lakcímét a bizottság előtt.

Minden szavazó a választási elnöktől szavazógolyót kap, amelyet jobb kezébe fog és azután öklét összeszorítja, hogy a golyó ne legyen látható.

A szavazó ezután kezdve az első urnától az utolsóig minden egyes urnába jó mélyen bedugja öklébe szorított jobb kezét és abba az urnába ejti bele golyóját, amelynek listájára akarja leadni szavazatát. Minden urnán rajta van a jelöltek listája és az urna száma. Ha a választó az utolsó urna előtt dobta is be a golyóját, mégis öklével összeszorítva kell kivennie kezét az urnából és összeszorított öklével kell kezét bedugnia a még hátralevő urnákba, hogy senkise tudhassa, melyik urnába dobta bele golyóját. Ha a választó az utolsó urnából is kivette kezét, összeszorított öklét kinyitja és megmutatja azt a választási elnöknek annak bizonyosságául, hogy golyóját valamelyik urnába ejtette és leszavazott.

A törvény tiltja, hogy a választó bármilyen módon is jelezze, hogy melyik urnába dobta golyóját. A szavazás feltétlen titkossága tehát biztosítva van. Senkinek hallhatja, hogy a golyó melyik urnába esett, mert a golyó gumiból van és az urna belseje ki van párnázva, a golyó esése tehát semmiképp sem hallható.

Minden ellenkező híresztelés nem igaz.

Ládában akartak

Szófiába szöktetni egy beográdi uriaszonyt

Beográdból jelentik: Különös feljelentést tettek tegnap a beográdi államügyészségen. Rajics Gavro novisadi kereskedő megjelent az államügyésznél és előadta, hogy feleségét négy bolgár, ládába csomagolva el akarta rabolni. A kereskedő előadta az asszonyrablás előzményeit, amelyek szerint feleségét leánykorában egy gazdag szófiai kereskedőhöz akarták férjhez adni, ő azonban hallani sem akart erről a házasságról és szüleinek ellenzése dacára mást választott. Az utóbbi időben sűrűn hallotta felesége szüleinek környezetéből, hogy a szófiai kereskedő többször Beogradban járt és kijelentette, hogy ha a feleségét nem tudja magának végre megszerezni, akkor

elrabolja. Szándékát tegnap végre is hajtotta. A férj tegnap üzleti ügyben elment hazulról és ezt az időt az asszonyrablók felhasználták arra, hogy narkotizálják a feleségét és amikor sikerült elaltatni, egy ládába zárták és a

ládát a fiatal emberek feladták a topcsideri vasutálomáson. Pajics, amikor értesült a történetekről, a vasutálomásra sietett a sikerült megakadályozni a rablást. A bolgároknak nyoma veszett. A rendőrség megindította a nyomozást.

Százezer dinár segélyt kapnak a novisadi munkanélküliek

A segélyt kiosztó bizottság hétfőn délelőtt kezdi meg működését. Csak novisadi illetőségű munkanélküliek kapnak segélyt

Novisad város kibővített tanácsa egy évvel ezelőtt 100.000 dinár segélyt szavazott meg a munkanélküliek részére. Akkoriban nem osztották ki a segélyt, mivel a munkanélküliek nem jelentkeztek a Munkás Kamaránál. Az idén azonban sokkal nagyobb méreteket öltött a munkanélküliség, mint tavaly és nagyon sokan jelenkeztek segélyért. A városi tanács ezért elhatározta, hogy kiosztja a 100.000 dinár segélyt a munkanélküliek között.

A segély kiosztását egy külön bizottság végzi. A bizottság elnöke Lakics Jovan polgármesterhelyettes, tagjai pedig a kibővített tanács részéről Katyanski Milán bognár és Rákics Glisa ezek helyettesei pedig Perlicus Dusan és Marcikics Marko. A munkás kamara szintén két rendes és két póttagot fog kiküldeni a segélykiosztó bizottságba.

Segélyt csak azok a novisadi illetőségűek kapnak, akik nem saját hibájukból kifolyólag munkanélküliek.

A bizottság minden egyes esetet szigorúan felül fog bírni és csak annak a számára utal ki segélyt, akinek feltétlenül szüksége van a segélyre.

A bizottság hétfőn délelőtt 10 órakor tartja első ülését és ezen már javaslatot fog hozni egyes munkanélküliek segélyezése ügyében. A segélyt a bizottság előterjesztése alapján a városi tanács fogja kiutalni.

Amilyen örömmel üdvözöljük a városi tanács ezen szándékát, nem hagyhatjuk szó nélkül aggodalmainkat. Attól tartunk, hogy a 100.000 dinár kevés a munkanélküliek segélyezésére. A segélyt nemcsak pénzben, hanem természetben is ki kellene osztani, így elsősorban tüzfában. Reméljük azonban, hogy a 100.000 dinárt úgy fogják kiosztani, hogy azt tényleg azok kapják meg, akiknek feltétlenül szükségük van a segélyre és hogy nem fog senki olyan kimaradni a segélyezett sorából, akit tényleg megillet a segély.

Vaklárma Ázsia miatt

Kongatják a harangokat a sárga veszedelem fenyegetéséről

Henry de Jouvenel, a francia sajtó egyik legkitünőbb publicistája már napok óta kongatja a harangot a sárga veszedelem ellen. A franciák különben is rémhírlátók, akár Németországról, akár a kommunizmusról, akár az ébredő feketebőrűek mozgalmáról essék szó. Az angolok, akiknek első sorban megy bőrtükre a játék, már sokkal szenttelenebbek. Ők is tudják, hogy Ázsiában, Afrikában készül valami, de főlegnyük és hidegvérük, mint amellyel a fegyvertelen ember bemelegszik az oroszlanoktreche, még eddig egyetlenegy esetben sem hagyta el őket. Lám, legutóbb is, megmozdult az egész Szudán és Allenby néhány gépfegyverrel pár nap alatt rendet csinált. Dzsingisz kán ide-stova hétszáz év előtt forgatta fel mongolaival Európát, de ez a hétszáz esztendő emlékezete még ma is izgalomban tartja a fehér emberiséget.

Mi történik, ha mégis elindulnak az ázsiaiak? Ha kitalálják a modern hadviselés minden titkát, ha elsajátítják az európai civilizációt, ha politikailag is felfejlődnek arra a magaslatra, hogy egységesen határozzanak, sőt cselekedjenek?

— Ha igaz Sun Jat-Sennek, a kínai

vezérnek megállapítása, akkor egy millió és kétszáz millió töretlen energiájú ázsiaiak lehet fegyverbe állítani négyszáz millió fehérbőrű, „enervált” európaival szemben. Ez pedig fölény, föltéve, ha az ázsiaiak egyszer valóban megtudják csinálni, amit akarnak. E pillanatban azonban még nyugodtan alszik a fehér ember. Portája előtt biztos ór sétál: Anglia. Ha ő nem fél, miért félünk mi? Ha majd Anglia is megijed, akkor majd jó lesz szedni irhánkat az újabb népvándorlás elől.

Sun Jat-Sen kínai vezér, aki minap tartott nagy harci beszédet Kobeben az angolok ellen, minden szavával alátámasztani igyekszik Jouvenel sötét képeit. Sun Jat-Sen ismeri a fehér ember nevelését, hiszen amerikai egyetem végzett és ha angol ellenes is, nem fehér ellenes. A szovjet embereivel naponta érintkezik és azt mondja, hogy az oroszok az egyetlen európai nép, amely megérti az ázsiai lelket.

Ázsiaiak egymás ellen

De a kínai és orosz összefogásnak van egy kis hibája. Osszendovsky híres könyvében leírja, hogy a kínaiak és az oroszok valóban összefogtak, de

ezuttal nem az angolok, hanem a mongolok ellen. A hatalmas mongol birodalom, amelynek csaknem annyi lakosa van, mint Európának és amelynek rejtelmes televényéből szakadt ki a világhírű Dzsingisz kán, ma kínai imperiálmusz alatt nyög, Kína viszont Japán zsarnoksága alatt és így tovább. Nagyon jó ezt észrevenni az ázsiai „veszedelem” félrevert harangjai között, mert ez a tény árulja el, hogy miért viselkedik szenttelenül Anglia. Addig, míg az ázsiaiak egymással marakodnak, nincs baj! Már pedig úgy eszik egymást, hogy az európaiak, akik különben a világháborúban levizsgázták a történelem előtt, sem különben. Ez a Sun Jat-Sen, aki azt mondja Kobeben, hogy lőttek a fehérek uralmának, saját országa példáján láthatja, hogy egyelőre az ázsiai népek összefogása nem időszerű, hiszen Kína három nagy ellenfél visszavonásában pusztul és a pártoskodások most egy újabb polgárháborút inszenáltak. Vagy tán Indiában veszedelmesebb a helyzet? Ghandi tényleg nagy dolgokat csinált egy időben. Megcsinálta a passzív ellenállást, visszarántotta a népet a szövetség romantikájába, börtönt viselt elveit, de politikai tette nem ebben nyilatkozott meg. Legnagyobb és Angliát is nyugtalanító akciója az volt, hogy addig békitette az indiai muzulmánokat és budhistákat, amíg azok mégis csak kibékiáltak egymással India ellen. Ali és Ghandi egyazon mozgalom élére állottak, ha egy váratlan esemény nem lép közbe. Ez az esemény pedig nem az volt, hogy Anglia fegyverei eldördültek (erre talán nem is volt szükség), hanem az, hogy a mohamedánok és a hinduk, még mielőtt elértek volna valamit, már is összeveszttek.

Ghandi huszonegy napot böjtölt, hogy a kibékülés ismét megtörténjen, de hiába, böjtjét nem honorálták, sőt legutóbb, amikor Daz ügyvédet választották meg az indiai mozgalom vezérévé, Ghandit egyenesen megbuktatták. Vagy talán a török, helyesebben mohamedán mozgalom egységétől kell tartani? Ha vissza emlékszünk, a kalifátus kérdése és a legutóbbi vahabita kirándulás mindenről meggyőző benünket, csak épen a mohamedán világ egységéről, pláne Európa elleni akciójáról nem.

Az ázsiai forradalom

Ha lesz sárga, fekete vagy egyéb veszedelem, az kétségtelenül az európaiak hibája. Hiszen ők ismertették meg a benszülőtteket a műveltséggel, Anglia nagy műveltséget közvetített az ázsiaiakhoz. Megismertette őket az ismétlődő fegyverrel, de megismertette a vasuttal is. Megismertette őket a szuronyokkal, de megismertette őket a kormányzás formáival és az iskolákkal. Igaz ugyan, hogy hamarabb meglehet tanulni célba löni, mint Wagnert élvezni. De szerencsére az ázsiai forradalom még olyan

A „Menyét”

Irta: René Duverne

Mindenki csak Menyétnek hívta, mert reggeltől estéig, januártól decemberig mint a menyét futkosott és szimatolgatott mindenfelé. Ezt a céltalan mesterséget szegény nő olyan odaadással űzte, mintha valami komoly és fontos dologról lenne szó; ott futkosott a tanyák körül, a réteken, be-bekukkantva a kocsmablakoknál már nem is szokásból, de kötelességből. Szaladgált, mint akit valami ismeretlen és titokzatos erő kényszerít a szaladgálásra. Aki mindig sirásra görbülő arcába nézett, nem hitte, hogy különös gyönyörűsége telik benne. Meg aztán e sietős sompolygásnak haszna sem volt; legalább is még senki sem csipte rajta Menyétet, hogy tojást vagy gyümölcsöt lopott volna.

A parasztek nem szerették. Ha olykor találkoztak vele, amint a fal mellett, a levegőbe szimatolva elsurrant, dörmögve szóltak oda neki:

— Már megint erre felé leselkedsz, te koszos Menyét? Egy kettő, takarodj innen! A félkegyelmű nő ránkbámult, félig nyitott szája lélektelen mosolyra ferdült és továbbcsurrant.

Husz esztendő óta élte ezt az életet. Senki sem tudta honnan jött, milyen

idős, miből él. Nem koldult soha. Jószívű öreg lányok (vagy talán számítók hiszen az Ur háromszorosan visszafizeti!) adtak neki olykor-olykor egy kis levesmaradékot, vagy száraz kenyereket. Sokszor megpróbálták a menhelyen elhelyezni: mindannyiszor megszökött.

Két okból gyűlölték: félkegyelmű volt és ártalmatlan. Az embereket semmi sem bőszi fel annyira, mintha az idiotát még valami komisszággal vádolhatják meg. De azért sok mindent fecsegtek össze róla: „rossz szem” van, amellyel megveri a gyermeket és a borjas tehenet, a legelőkre csödiif a mérges legyeket, ilyeneket mondogattak róla. A falu népének képzelete ezer év óta nem sokat változott.

Leginkább Fleutiaux gyűlölte őt. Fleutiaux gazdag volt, ő meg szegény: Fleutiauxnak hat gyermeke, neki senkije a világon. Azonfelül Fleutiaux esküdt volt, hivatalos ember és már e tisztése miatt is keményebbnek kellett, hogy mutakozzék a csavargókkal szemben.

Valahányszor utjába botlott a cserkésző szegény Menyét, dühös fenyegetéseket kiáltott feléje:

— Kikergetlek a községből! — Vagy ezzel fenyegetődött:

— Rádusztom a kutyákat, ha még egyszer meglátlak az udvaron!

A községből nem kergethette ki mert a törvények még sem az esküdtek kedve szerint készültek el, s a kutyák, amiket ráusztott, nem bántották.

Azóta még jobban gyűlölte a Menyétet.

*

Az első szép tavaszi nap volt. A fagyott föld fölegedett s langyos pára aramlott az erdő felől. Fleutiaux nem volt érzelmes természetű s nem sokat törődött az évszakok változásával meg aztán bosszus is volt. A napokban egyik ügyetlen bérese lesántította az öreg kancát s a szomszéd lovat is ő lucernájába tévedtek. Hazafelé jövet a Menyétet is megpillantotta az uton s ez még fokozta rossz kedvét.

Késő délelőtt ért csak haza. A nagyobb gyermekek már iskolába mentek, a négyéves Mária és tizenhathónapos Ernest az udvar valamelyik sarkában játszadoztak. Fleutiaux nekiült az ebédnek s tempós mozdulatokkal kanalazta a levest, mikor egyszerre nagy zajt hallott kívülről.

A ház falait mély bögés remegtette meg. Kemény paták dübörögtek az udvaron, ahonnan a megriadt szárnyasok kotkodácsolva menekültek. A nagy zaj-

ban alig lehetett hallani a gyermek síró hívását: „anya, anya!”

— Elszabadult a Virág! — kiáltotta a házvezetőnő. — A Virág... és a kicsinyek az udvaron vannak!

Virág egy fiatal és vad bika volt, amelyet a jövő heti vásáron akartak eladni.

Fleutiaux kirugta maga alól a széket, botot ragadott s kirohant az udvarra.

— A Menyét... bizonyosan ő tette... de most összetöröm a csontjait!

Az udvar közepén a rémületől megdermedve ült a két gyermek. A nagykapu be volt zárva, előtte a földön egy asszony teste fektült.

— A Menyét... ezért megfizetsz nyomorult! — ordította magából kikelve Fleutiaux és feléje rohant.

Egyszerre megtorpant. A Menyét két kezét mellére tapasztotta, amely piroslott a vértől.

Fleutiaux lassan-lassan megértette a helyzetet: a bika kívülről toporzékolit és döfködte a kaput s ez az asszony itt...

— Menyét, te csuktad be a kaput?

— Uhum, — mormogta csukott szemekkel a Menyét, aki tele volt boldogsággal, hogy végre jó helyen és időben cserkészett valahol...

messze, hogy erre is lesz idejük. Akkor azután jöhet a sárga veszedelem, de már ebből aligha lesz veszedelem, inkább lankadt életerőnek felöntése friss vérrel és ifju elánal.

A nyugdíjazott városi tisztviselők

illetményeit megállapította a nyugdíj választmány

Novisad városa a belügyminiszterium jóvoltából annyi nyugdíjat fizethet, ami kissé meghaladja a város pénzügyi erejét. A belügyminiszterium derűborura nyugdíjaz tisztviselőket és nevez ki újakat, a város lakossága pedig fizetheti a nyugdíjat. Igen sok olyan tisztviselő van nyugdíjban, aki még erejének teljében van és nagyon szívesen dolgozna, a miniszterium azonban — bizonyára helyi hatalmasok befolyására — nyugdíjba küldi őket.

Novisad városának ma több nyugdíjazott, mint szolgálatot teljesítő tisztviselője van. Így többek között két nyugalmazott polgármestere is van a városnak: Profuma Béla és dr. Sztéfánovics Zsárkó. Ezenkívül hat tanácsnok, városi orvosok, mérnökök, főtisztviselők és tisztviselők nagy számmal.

A legutóbbi közgyűlés óta ismét sok tisztviselő ment nyugdíjba és ezek nyugdíj illetményét a tegnapi megtartott nyugdíjválasztmányi ülésen állapították meg. Eszerint a város újabbán a következő nyugdíjat fizeti: dr. Sztéfánovics Zsárkó nyug. polgármester évi 82.800 dinár, Bosnyakovic István ny. városi tanácsnok évi 46.962 dinár, Steiger Ernő ny. városi mérnök évi 33.930 dinár, Wailer Vilmos ny. rendőrkapitány évi 29.893 dinár, dr. Wagner Károly nyug. tiszti főorvos évi 17.325 dinár, dr. Fenyő Győző városi orvos évi 10.404 dinár, özv. Marcekovich Imréné évi 15.385 dinár, özv. Variacsák Andrásné évi 13.476 dinár, Sztankov Kuzman rendőrtizedes 14.184 dinár, özv. Kapás Páiné rendőr özevegye 120 dinár évi nyugdíj és naponként 10 dinár kegydíj. A nyugdíjválasztmány ezenkívül még 9703 dinár végkielégítést szavazott meg Notáros Boriszláv volt rendőrkapitánynak.

Hetvenmillió ember állott fegyverben

Németország férfilakosságának 65 százalékát mozgósította — a rokkantak statisztikája

A Genfben működő Nemzetközi Munkügyi Hivatal a napokban készült el a háború statisztikájával, amelyből most már pontosan meg lehet állapítani a hadviselt államok emberéletben való veszteségét. Érdekes, hogy a kimutatás Románia, Szerbia, Törökország és Bulgária veszteségeiről egy szóval sem emlékezik meg, ami valószínűleg azzal magyarázható, hogy ezeknek az országoknak az illetékes hivatalai még nem készítették el az idevonatkozó pontos statisztikákat.

A Nemzetközi Munkaügyi hivatal legutóbbi statisztikájából a következő érdekes adatokat tudjuk meg:

A háború négyesztendeje alatt összesen 70.000.000 ember állt fegyverben. Ez a szám a hadviselő államok között a következő módon oszlik meg: Oroszország 15.700.000, Németország 13 millió 250.000, Ausztria—Magyarország 9.000.000, Franciaország 7.935.000, Anglia 5.704.000, Olaszország 5.615.000. Egyesült-Államok 4.272.000 emberrel harcolta végig a háborút. Percentálisan a gyerekeket és a katonai korhatárt túlélt öreg férfilakosságnak ez Franciaországban 59 százalék, Németországban 64,9 százalék, Ausztria—Magyarországban 55,4 százalék, Olaszországban 46,3 százalék, Angliában 39,2 százalék, az Egyesült-Államokban 13,2 százalékot tesz ki.

Az elesettek és eltűntek száma így oszlik meg:

Németország 2 millió, Oroszország 1 millió 700 ezer, Ausztria—Magyarország 1 millió 542 ezer, Franciaország 1 millió 400 ezer, Olaszország 750 ezer, Anglia 744 ezer, Amerika 68 ezer embert veszített eltűntekben és elesettekben. A percentuális megoszlás eszerint

ez: első helyen van Franciaország, amely fegyverbíró férfilakosságának 10,5 százalékát, Németország 9,8 százalékát, Anglia 5,5 százalékát, az Egyesült-Államok 0,2 százalékát veszítették. Ez annyit jelent, hogy amíg az Egyesült-Államok száz emberből 0,2 százalékot veszítettek, Franciaország vesztesége több, mint tizszázalék volt.

Végül a rokkantak statisztikája jön, amelyből megtudjuk, hogy Németország 1 millió 537 ezer, Franciaországban 1 millió 500 ezer, Angliában 900 ezer, Olaszországban 800 ezer, Oroszországban 725 ezer, az Egyesült-Államokban 157 ezer lett rokkant a háború következtében. Ezek a számok percentuálisan így oszlanak meg: Franciaország vesztesége rokkantakban 11,5 százalék, Németországé 7,5 százalék, Angliáé 6,6 százalék, az Egyesült-Államoké 0,5 százalék. A többi államok rokkantakban való percentuális veszteségét nem tünteti fel a kimutatás.

A háborút viselt államok anyagi veszteségéről valószínűleg lehetetlen pontos statisztikát készíteni. Ügylátszik, legértékeltenebb volt mégis az emberi élet, mert az anyagi dolgokért fizetnek, az elpusztult embermilliókért nemhogy nem fizetnek, hanem azokat, akiknek lelkét a tömegsirok keletkezésének ténye terheli, még felelősségre sem vonják.

A százéves Srpska Matica

A vezetőség felhívása a Vajdaság közönségéhez

Novisad legrégibb szerb kulturális intézménye a Srpska Matica 1926-ban, Szent Száva napján fogja fényes kerekét között megülni fennállásának százéves évfordulóját. A „Srpska Matica”-nak a „Délbácska” szerkesztőségéhez küldött átirata szerint az egyesület a háború befejezése óta rendkívül élénk kulturális tevékenységet fejt ki. A számos előadásán kívül, amelyeknek rengeteg hallgatója volt, kiadott a háború óta kilenc könyvet és öt különböző folyóiratot. A Maticát a háború alatt jegyzett egymillió hadikölcsönrel jelentős anyagi veszteség érte, amely csak fokozódott a husz százalékos bonok kiadásával. További kulturális munkálkodásában az egyesület nagy mértékben akadályozza a szükséges anyagi hiánya, ezért a Srpska Matica vezetősége a közönség támogatását kéri azzal, hogy minden polgár belépésre szólít fel. A rendes tagok 300, az alapító tagok 1000 és a pártoló tagok egyszersmindenkorra 5000 dinárt tartoznak fizetni. Tagjai lehetnek a Srpska Maticának egyesületek, intézetek hatóságok és községek is. Mindezeket ezután is felhívja a vezetőség, hogy időszakonként rendezzenek gyűjtéseket a legrégibb vajdasági szerb kulturális intézmény, a Srpska Matica javára. A kérészt mindenkinek jóindulatu figyelmébe ajánljuk annál is inkább, mert a közönség támogatása nélkül ez az érdemud kulturális egyesület nem tudná a megérdemelt fényes külsőségek között megünnepelni fennállásának századik évfordulóját.

— **Létics gyilkosa tagad.** Nésics Sztóján, Létics Milorad és Cvekanov Ráda gyilkosa az ügyészségi fogházban van. A vizsgálóbíró már meg is kezdte kihallgatását, Nésics azonban alhatatosan tagad.

— **Utlevélre külföldi vizumot,** beutazást engedélyeket leggyorsabban s legpontosabban *Lusig Lajos* váltótűzlet Novisad, Kr. Alexandra ul. 13. szerez be.

HIREK

— **A novisadi színészek pere.** A novisadi járásbírószágon ma volt kifizetve annak a kereseti pernek a tárgyalása, amelyet a novisadi opera négy elbocsájtott tagja dr. Adamovicné, Levova, Arhipova és Baranov indítottak háromhónapi végkielégítésükért a színház igazgatója, Grigorjevics ellen. A tárgyaláson csupán a négy művész jelent meg dr. Matics Milán ügyvéd kíséretében, az igazgató azonban nem jelentkezett, mire dr. Grgincsevics járásbíró a tárgyalást bizonytalan időre elhalasztotta.

— **A novisadi sakk klub közgyűlése.** A novisadi sakk klub évi rendes közgyűlését vasárnap, január 25-én este 8 órakor tartják meg az Elite kávéház különteremben. Az elnökség felkéri a tagokat hogy minél nagyobb számban jelenjenek meg.

— **Tűz.** Tegnap este nyolc órakor jelentették a Kralja Alexandra lakotnyából, hogy az egyik kémény kigyulladt. A kivonult tűzoltóság a tüzet azonnal eloltotta.

— **Mágnest loptak.** Scherbert Ferenc és Isemann Ferenc csébi lakosok dr. Dungserszki Gedeon csébi bírtokán egy motorkéből kilopták a mágnest, azonkívül még egy gépszíjat is loptak. A csébi csendőrség letartóztatta és beszállította őket az ügyészségi fogházba.

— **Öngyilkossági kísérlet.** Tegnap reggel hat órakor Hack Edéné a Grafika volt igazgatójának felesége, a Grafika épületében levő lakásában borotvával elvágta jobb kezének ereit. Tettét azonnal észrevették és beszállították a közkórházba, ahol ápolás alá vették.

Apolló január 24—25.

A velencei kalmár.

Shakespeare örökbecsű műve 8 felv. Főszereplők: *Henny Porten, Harry Liedtke, Werner Krauss.* Eredeti velencei felvételek! Velencei karnevál.

Rendes helyárak!

— **Gépészek és fűtők figyelmébe.** Azon gőzgép és kazán kezelők, akiknek bizonyítványainak állományon kívül állva, küldjék el ezen bizonyítványokat 1925. március 25-ig az Inspექcia Parnih Kotlova za Ispitnu Komisiju címére Veliki Beckserekre, ahol állománylöv bizonyítványt adnak ki nekik. Kérvényt nem kell írni 20 és egy 49 dináros okmány bílyeget kell a bizonyítványhoz mellékelni.

— **Meglopott kocsmáros.** Csvorok István novisadi kocsmárosról Munka István novisadi napszámos különféle ruhát és egy órát lopott összesen 500 dinár értékben. Letartóztatták és átadták az ügyészségnek.

— **Vonatkisklás.** Tegnap reggel fél hat órakor Topolyánál kisiklott a Subotica—beogradi gyorsvonat. A kisklás miatt két óra késéssel folytathatta csak utját a gyorsvonat.

— **Tolvaj vasutas.** Petrovics Miodrag novisadi vasutast tegnap többrendbeli lopásért vonta felelősségre a novisadi törvényszék. Petrovics Miodrag egy alkalommal kölcsönkérte társának Popov Nenadnak ruháját és azt eladta. Weisz András nevű vasutastól ruhameit lopott, egy harmadik vasutastól pedig egy órát kért kölcsön, amit eladott. A bíróság többrendbeli lopásért öt és fél havi fogházra ítélte Petrovics Miodragot.

MEGHÍVÓ

A Novisadi Építészeti Munkások Betegsegélyző Egyletének vigalmi bizottsága 1925. évi január 25-én (vasárnap) saját betegsegélyző pénztára javára, a „Sloboda” szálló nagytermében, konfetti- és szerpentin-csatával egybekötött

BÁL-ÜNNEPÉLYT

rendez, melyre az összes egyesületeket, polgári és katonai hatóságokat, valamint Novisad és környéke t. közönségét tisztelettel meghívja *A Rendező Bizottság.* — A zenét a novisadi katonazenekar szolgáltatja. — Belépődíj személyenként 15.— Dinár. — Kezdeté este 8 órakor.

— **A „Jugendchor” farsangi dalestélye.** A „Jugendchor” dalegylet vezetősége közli, hogy a Szlobodaszálló nagytermében *ma este* megtartandó nagy farsangi dalestélyen nemzetiségi és felekezeti különbség nélkül bárkit szívesen látnak vendégül.

— **A „Vojvodinai Kereskedelmi Ügynökség”** (Kralja Petra u. 29.) Novi Sad egyetlen utirodája, mely kizárólag ügyekkel foglalkozik, beszerz vizumokat, utleveleket, beutazási engedélyeket az összes külföldi követségeknél, saját futárjával. Legolcsóbb, legpontosabb elintézés. 138-1-3

Mozi

A **velencei kalmár** kerül az Odeonban még ma és holnap szinre Werner-Kraussal és Henny Portennel a főszerepben.

Mindenki asszonya a címe annak a nagyszerű filmnek, melynek már csak két napig maradt az Apolló műsorán és amelyben Somlay Artur és Korda Mária brilliroznak.

Tőzsde

Ötszáz dinár a buza. A buza ára tegnap este a magánforgalomban elérte az ötszáz dinárt, azonban még ilyen magas áron is csak keveset kínáltak eladásra.

Novisadi terménytőzsde

1925. január 23

Hivatalos jegyzések

Buza bácskai 75—76 kg-os 2 százalékos kötés 465 (600 mm), bácskai 74—75 kg-os 2 százalékos kötés 465 (100 mm), bácskai 78 kg-os 2 százalékkal kötés 470 (200 mm).

Árpa: bácskai 62 kg-os paritás Senta kötés 335 (300 mm).

Tengeri bácskai kötés 200— (100 mm), bácskai paritás Topola kötés 210 (300 mm), bácskai februárra kötés 217,50 (600 mm), bácskai március—áprilisra 100 százalékos kassza kötés 210 (900 mm), bácskai paritás Jesenica kötés 260 (500 mm), bácskai februárra 10 százalékos kassza kereslet 220, bácskai március—áprilisra kereslet 230, bánáti márciusra paritás Senta kínálat 227,50, szerémi kereslet 215.

Buzaliszr bácskai nullás g kereslet 680 kötés 720 (100 mm), 5. sz. kenyérliszt kereslet 550, 6. sz. kenyérliszt kötés 530 (100 mm), 6 és fél sz. kenyérliszt kötés 430 (150 mm), 7. sz. kenyérliszt kötés 400—410 (500 mm), bánáti nullás g kereslet 665.

Buzakorpa bácskai (papírszakban) februárra—márciusra kötés 200 (1200 mm), szerémi (jutászakban) kötés 190 (100 mm).

Irányzat: változatlan.

Novisadi értéktőzsde

1925. január 23

(Hivatalos jegyzések)

Állami kölcsönkönyvek: 1921. évi 7 százalékos beruházási kölcsön, kereslet 65,75, kínálat 65,50 kötés —. 4 százalékos kölcsön Bosznia—Hercegovina agrárviszonyainak rendezésére kereslet 25.

Állami sorsjegyek: 2 és fél százalékos állami hadikártérítési sorsjegy kereslet 149,50, kínálat 150—, kötés 149,75, 2 százalékos sorsjegykölcsön új szelvényekkel kínálat —.

Részvények: Városi jódosgyógyfürdő és ásványvíz r.-t. kereslet —, kínálat 90.

Színház

— **A Nemzeti Színház műsora.** Szombaton este a Kostana című népszimfóniát adták. Vasárnap délután a Sevillai borbély című három felvonásos nagysikerű opera, este pedig a Baba című operett kerül előadásra. Hétfőn nincs előadás. Kedden, Szent Száva napján a „Rasztko Nemanycs” (Szent Száva ifjusága) és az „Ima” kerül bemutatásra. Szerdán „A polgár és nemes” mutatják be.

Sport

Beograd kitünő programot nyújt a sportközönségnek. Vasárnap Beograd válogatott csapata a Jugoszlavia komplett csapata ellen játszik. Ezt a mérkőzést a szövetségi kapitány rendelte el, mivel meg akarja figyelni a Jugoszlavia játékosokat. A Gradjanski lemondása folytán ugyanis a Jugoszlavia játékosai fogják képezni a február 1-én Rómában szereplő válogatott csapatnak zömét. Beograd válogatott csapata így áll ki a Jugoszlavia ellen: Laki—Zsivkovic, Marjanovic—Pevacsevics, Marinkovic, Mladenovic—Vasziljevics, Simics, Wetzler, Gyorgyevics, Todorovic. A Jugoszlaviában valószínűleg ismét játszik Petrovics is.

Ellbogen, a KAOE nálunk is jól ismert centerhallja a pesti sajtó szerint nincs a legjobb formában.

Innen-onnan

A világ legöregebb embere. Konstantinápolyból jelentik: Érdekes ünnepegy hét a Konstantinápolyban, ahol a világ legöregebb emberét ünnepele. Az ünnepele matuzsalem Zorah Agrah konstantinápolyi kereskedő, aki hivatalos okmányok szerint 1774-ben született, tehát 151 éves. Zorah Agrah még most is szorgalommal dolgozik és most szándékozik hatodszor nősülni. Mennyasszonya egy fiatal konstantinápolyi leány.

A rádiótelefon a bécsi rendőrség szolgálatában. Bécsből jelentik: A rendőrfőnökség fontos újítást fog már a napokban életbe léptetni. Rádiófelvevőkészülékeket rendez be az egyes kerületi rendőrkapitányságok, illetőleg őrszobák és a rendőrfőnökség központja között, hogy a napnak bizonyos szakaszaiban a központból egyidejűleg értesíthessen minden rendőrállomást szükség esetén az előforduló eseményekről, hogy azonnal meg lehessen indítani a nyomozást.

Hogyan fejelik meg a vöröskök az operákat? Moszkvai jelentések szerint a szovjetkormány, amelynek mindenre kiterjed a figyelme, utasítást adott egy sereg világhírű opera szövegének átdolgozására. Így Glinka ismert orosz tárgyú operáját: „Életünket a cárért” átdolgozták és „Sarlóért és kalapácsért” címen mutatták be óriási sikerrel a moszkvai operában. A „Boris Godunov” operában kihúztak mindent, ami a cári uralomra emlékeztet és a népfenséget tették a cselekmény központjába. Mascagni: Cavalléria Rusticana-ját is átdolgozták olyan értelemben, hogy Turridi parasztszerepét, aki a darab végén meghal — egy a bourgeois köréhez tartozó karakter egyéjéte meg, hogy a paraszt helyett a darab végén egy burzsujt üssenek agyon.

BÁLI NAPTÁR

Január 24. A „Jugendchor” evangélikus német dalegyütet dalestélye a Sloboda szálló nagytermében. Jegyek elővételben a német könyvkereskedésben és Lütze Rudolf cipőüzletében kaphatók.

Január 25. Vasárnap. A Novisadi Építészeti Munkások Betegsegélyző Egyesületének mulatsága a Sloboda szálló nagytermében. A zenét katonazene szolgáltatja. Kezdeteste 8 órakor. Belépti díj 15 dinár.

Január 27. Kedd. A novisadi gimnázium táncal egybekötött Szent Száva ünnepele a Sloboda-szálló nagytermében. Kezdeteste 8 órakor. Jegyek elővételben a gimnáziumban Bakis Jovan tanárnál kaphatók.

Február 15. A novisadi önkéntes tűzoltók bálja a Slobodában. Kezdeteste 8 órakor.

Február 22. A NAK nagy álarcsobálja a Slobodában. Kezdeteste fél 9 órakor.

Szerkesztésért felel: TOMÁN SÁNDOR
Kiadó: „DÉLBÁCSKA” lapkiadóvállalata

Nyílt-tér

Köszönetnyilvánítás.

Dr. Brezovszky Nándor urnak
Novisad.

Abban a pillanatban, amidőn az Ön közkedvelt gyógyintézetét elhagyni készülnék, a küszöbről még egyszer visszafordulok, hogy hálátelt szívem érzelmeinek szabad folyást engedjek.

Szívem egész melegével köszönöm Önnek orvos ur, hogy egészségemmel ismét megajándékozott.

Két alkalommal szabadított meg szakavatott tudása és ügyes keze két súlyos betegségtől.

Az Ön keze, atyai gondoskodása és szeretetreméltósága által nem éreztem velem a műtét súlyos voltát és a mintaszerű tisztaság nagyban elősegítette a gyors gyógyulást.

Afeletti örömben, hogy egészségemet ily gyorsan visszanyertem, nem mulaszthatom el, hogy a nagy nyilvánosság előtt mondjak köszönetet dr. Zimmermann assistens orvos urnak és az ápoló nővéreknek az önfeláldozó gondos kezelés és ápolásért.

Sok szenvedő embertársam, de különösen Antunovic András és neje megbízásából is hálás köszönetünket fejezzük ki a nagy nyilvánosság előtt.

Dr. P. Menevisian Gábor

ör. kath. plébános,
apostoli misszionárius.

Uj csemegekereskedés Novisadon

Tisztelettel értesitem Novisad nagyérdemű közönségét, hogy az Örménytemplom épületében (Kralja Alexandra ulica 15.) a mai napon megnyitottam **csemege- és élelmiszerkereskedésemet,** amelynek kellemes és kényelmes **ozsonnázója**

a nap bármely órájában a nagyérdemű közönség rendelkezésére áll. **A legkittünőbb minőségű kolbász- és füstöltárak, vaj, sajt, konzerv, gyümölcs és déli-gyümölcs a legelőnyösebb napi áron.** Pontos és figyelmes kiszolgálás. Kitiünő tisztelettel

Nemes Károly

E rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Apró hirdetések.

A FŐZÉSHEZ némileg értő mindenleány azonnali belépésre kerestetik. Cim a kiadóban. 1-0

HÁZMESTERI állást keres fiatal kőműves. Cim a kiadóban. 1-1

HIRDETÉSEK

Fűszer üzlet

uj berendezéssel és áruval eladó.

Vilim Mokus

149 Darányi-telep 73. 1-1

Ház

Miletičeva (Kenyér) ulica 29. szám eladó. Feltételek ugyanott.

139-1-2

Két szoba konyhás

lakás, modern építkezésű, teljesen különálló házban kerttel kiadó. Cim:

Reklám hirdetőirodában Novisad
Jevrejska ul. 6.

Elárusítónó

fevétetik és egy kitünő mákdaráló eladó.

Dornstädter cukrászda, Novisad

Minden méretű és minőségű

SZÖNYEGEK

gazdagon felszerelt raktára:
Hemler Péter Utódainál, Novisad.

Извр. бр. 232.

Објава

Јавне продаје

Потписани судски извршитељ у смислу §. 102. зак. чл. LX. 1881. овим објављује, да ће се услед одлуке Кр. Среског Суда у Новом Саду бр. 2896/923 у корист повериоца Антона Шпрака, Н-Сада заступаног по адвокату Др. Недељковић у Н. Сада а против дужника на јавној дражби и продати пописане покретнине у записнику од 25. октобра 1923 и процењене у вредности од 1750 Д., а које се састоје од предмета: Разна собна намештаја.

По одлуци Кр. Среског Суда у Новом Саду бр. 2896/923 одређена јавна продаја, ради подмирења главнице од 1525 Д. овој од 28/4-923. год. припадајућих 5 процената и до сада установљених трошкова у износу од 229 Д. — п. одржаће се: 26. Јануара 1925. у 10 сати пр. под. на лицу места у Н. Саду стану дужниковом у Љубљанској ул. бр. 23.

Ezuton van szerencsénk

a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy a saját kitermelésű

Ia bükkhasáb tűzifa

apritott állapotban való árusítását a mai nappal megkezdjük. Kívánságra a fát franko házhoz szállítjuk.

Amidőn a n. é. vevőközönség nagyszámu rendelését reméljük, ajánljuk magunkat

D. D. za Eksploataciju drva

Telefon: 455. Novisad (a Strand mellett.)

FARKAS és DÜRBECK

könyvnyomdai műintézet
Novisad, Željeznička ulica 30.

VÁLLAL:

Napilapokat, szépirodalmi műveket, meghívókat, eljegyzési és esketési lapokat, falragaszokat, ügyvédi, közigazgatási, ipari és kereskedelmi nyomtatványokat a legizlésebben és olcsó áron.

TELEFON: 488. SZÁM.

na koji se pozivaju сва она лица, која се желе надметати, с тим, да ће се односне покретнине, у смислу §§. 107 и 108 зак. чл. LX. 1881. г. по наплати купопродајне цене у готовом а у случају нужде и испод процењене вредности продати.

У колико су ове покретнине, које ће се на јавној продаји продати узапћене и по другим лицима и у колико ова лица имају право на подмирење својих тражбина, одређиће се ова јавна продаја у смислу §. 120. зак. чл. LX. 1881. г. и у њихову корист.

Нови Сад, 13. Јануара 1925.

Војновић

кр. судски извршитељ.

Fűszer üzlet

(sarkon) magyar negyedben kedvező feltételek mellett eladó.

Cim a kiadóhivatalban

Egy használt pénzszekrény

megvételre kerestetik.

Cim: Schmolka hirdetőirodában
Novisad, Futoski put 2.
145-1-2

FOJT kalapfestő intézet
NOVI SAD,
Njegoševa ul. (voit Andrássy u.) 9.
Viszont eladók
forduljanak bizalommal cégemhez